

KONFLIKTER OG SAMARBEJDE

A
MODUL

(SUPPLERENDE)

KONFLIKTER OG SAMARBEJDE

MODULET BERØRER SÆRLIGT FØLGENDE RETTIGHEDER FRA BØRNEKONVENTIONEN:

Børn har ret til at gå i skole og få en uddannelse. Uddannelsen skal støtte børn i at udvikle sig til ansvarlige og deltagende mennesker og fremme, at børn kender til og respekterer børns rettigheder (artikel 28 + 29).

Børn har ret til at give udtryk for deres følelser og meninger og at få dem respekteret – så længe de ikke forskelsbehandler (diskriminerer) eller undertrykker andre. Børn har ret til at søge, modtage og videregive information (artikel 12, 13 + 17).

Børn har ret til at blive beskyttet mod forskelsbehandling (diskrimination) (artikel 2).

Børn har ret til at have deres egen kultur, deres eget sprog og selv vælge deres religion (artikel 14 + 30).

LÆRINGSMÅL I MODUL A:

Eleverne har viden om, hvad konflikter er.

Eleverne har viden om forskellige reaktionsmåder i konfliktsituationer.

Eleverne kan give eksempler på forskellige måder, man kan håndtere en konflikt på.

OVERBLIK OVER MODUL A:

- Startleg: 'Bytte plads' (10 minutter)
- Opsamling fra sidst og introduktion (10 minutter)
- Temævelser (45-50 minutter)
 - Temævelse 1: 'Konflikter'
 - Temævelse 2: 'At håndtere konflikter'
 - Historie: 'At praktisere venlighed'
- Energizer: 'Kuglepen i kop' (10 minutter)
- Afsluttende evalueringsleg (10 minutter)

INDLEDNING TIL FAGPERSONEN

Modulet handler om konflikter og forskellige måder, man kan håndtere konflikter på. En konflikt kan forstås som en uoverensstemmelse, der giver spændinger i og mellem mennesker. Konflikter er en naturlig del af livet og er ikke nødvendigvis dårlige. Hvis konflikter håndteres hensigtsmæssigt, kan de føre til nytænkning og ny læring.

Hensigtsmæssig håndtering af konflikter handler bl.a. om at kunne tage den andens perspektiv. Dette er elever på mellemtrinnet i fuld gang med at øve sig på. Konflikthåndtering handler også om at kende forskellige strategier i forhold til konfliktløsning, og i forhold til hvordan man samarbejder og kommunikerer med andre på en hensigtsmæssig måde – fx at kunne sige sin egen mening og samtidig tage hensyn til andres meninger. Konflikter kan også løses uden ord, fx kan en gestus eller handling være lige netop det, der skal til for at nedtrappe en konflikt.

Jo bedre samarbejdet i klassen er, desto lavere bliver det indbyrdes konfliktniveau. I STÆRKE SAMMENS samarbejdsøvelser og legeaktiviteter ligger der derfor et konfliktnedtrappende potentiale. I dette modul arbejdes der konkret med at styrke klassens samarbejde og elevernes færdigheder i konflikthåndtering. I temaøvelse 1 bliver eleverne introduceret for forskellige typer af konflikter. Denne øvelse kan med fordel suppleres med øvelsen 'Konfliktens bål', som illustrerer, hvordan konflikter kan op- og nedtrappes.

I temaøvelse 2 udforskes forskellige reaktionsmåder med inspiration fra den japanske kampkunst aikido for at illustrere, at man altid har forskellige valgmuligheder i en konfliktsituation. Fagpersonen læser historien højt som en afslutning på temaøvelse 2, og I kan reflektere over og tale om historien i mindre grupper eller i plenum.

Modulet afsluttes med en energizer, der handler om samarbejde, og en afsluttende evaluering.

MATERIALER TIL MODUL A

- Smartboard/flipover/tavle.
- Illustrationer til 'Konflikter' og 'Konfliktens bål' (findes på redbarnet.dk/skole under 'Børns rettigheder').
- **'At håndtere konflikter'**.
- Kuglepenne med snore bundet fast (antal snore = antal gruppedeltagere).
- Papkrus (et til hver gruppe).
- En bold eller andre sjove/fjollede kasteredskaber, fx en slasket plastikhøne eller et tøjdyr, der kan bruges til at løfte stemningen.

STARTLEG

10 minutter

'BYTTE PLADS'⁴⁷

Formål: at stimulere kontakt og afstemning i gruppen samt styrke den gensidige opmærksomhed på hinanden.

Beskrivelse:

1. Alle står i en cirkel og kigger rundt.
2. Når man får øjenkontakt med en anden i cirklen, skifter man plads.
3. Vær opmærksom på, at alle elever får øjenkontakt med nogen. Opfordr eleverne til, at de får øjenkontakt med så mange forskellige klassekammerater som muligt.

Variationer: Fagpersonen kan melde ud, at når man skifter plads, skal man give hinanden et håndtryk, når man går forbi hinanden, eller:

- highfive med hænderne
- håndtryk – svinge rundt og gå tilbage til egen plads i cirklen
- tommelfinger mod tommelfinger og sige 'yes'
- ...

Afslutning: Slut legen af på en rolig måde – fx ved, at alle i den sidste runde bytter plads i slowmotion, og at alle til sidst holder hinanden i hånden og på et signald sætter sig ned på samme tid.

OPSAMLING FRA SIDST OG INTRODUKTION

10 minutter

Fagpersonen indleder modulet med en kort opsamling på, hvad eleverne arbejdede med i det foregående modul. Spørg eksempelvis eleverne, hvad der gjorde særligt indtryk på dem, og om der er noget, de har tænkt på efterfølgende. Spørg evt. gruppen, hvem der kan huske, hvad I lavede sammen sidst, for at genaktivere elevernes viden.

Fortæl herefter, at klassen i dag skal arbejde med konflikter og samarbejde. I vil særligt berøre de rettigheder, der omhandler retten til at udtrykke sig og få sine følelser og meninger respekteret – så længe de ikke forskelsbehandler eller undertrykker andre – samt retten til at blive beskyttet mod forskelsbehandling (diskrimination).

Eleverne bliver introduceret til modulets læringsmål og indhold. Fagpersonen præsenterer modulets tre læringsmål, fx på smartboard eller flipover. Fortæl eleverne, at I skal starte med at tale om forskellige typer konflikter, og hvad der kan være med til at op- og nedtrappe en konflikt. Derefter skal I lave en øvelse, der viser forskellige reaktionsmåder i en konfliktsituation. Dagens energizer handler om samarbejde, og modulet sluttes af med en evalueringsleg.

⁴⁷ Inspireret af Dansk Røde Kors (2008).

TEMAØVELSE I

15 minutter

'KONFLIKTER'⁴⁸

Formål: at udvide elevernes forståelse af konflikter ved at præsentere eleverne for forskellige typer konflikter.

Materiale:

- Tavle/smartboard/flipover
- Illustrationen 'Seks nej ni' (www.redbarnet.dk/skole under 'Børns rettigheder')

Indled øvelsen med at fortælle kort og introducerende om konflikter – fx:

- Konflikter er en del af livet, og det er ikke altid muligt at være enige om alt. Men selvom man ikke er enige, kan man nogle gange finde frem til kompromiser.
- Nogle gange kan konflikter undgås, men ikke altid.
- Selvom nogle konflikter kan ligne hinanden, er alle konflikter særlige/unikke.
- Nogle gange kan konflikter løses uden ord, ved at man gør noget (en handling).

Beskrivelse:

1. Bed eleverne om at sidde i en halvcirkel.
2. Fortæl, at I nu skal tale om forskellige typer konflikter.
3. Tegn en person i den ene side af tavlen/smartboardet/flipoveren. Fortæl, at alle oplever konflikter inden i dem selv en gang imellem – der kan fx være tale om konflikter i det, man tænker eller ønsker, eller i ens idéer.
 - Spørg eleverne, om de kan komme i tanke om nogle eksempler på konflikter, man kan have inden i sig selv?
4. Tegn nu en anden person ved siden af den første – tal med eleverne om, at konflikter også kan være mellem to personer.
 - Spørg eleverne, om de kan komme i tanke om nogle eksempler på konflikter, som to personer kan have?
5. Tegn flere personer rundt om de to figurer – tal med eleverne om, at konflikter også kan forekomme i både store og små grupper fx i en klasse.
 - Spørg eleverne, om de kan komme i tanke om nogle eksempler på konflikter, som man kan have i en klasse?
6. Tegn nu en tilsvarende gruppe af personer på den anden side af tavlen/smartboardet/flipoveren – tal med eleverne om, at konflikter også kan opstå mellem grupper, der er forskellige, fx fordi de ser forskellige ud eller interesserer sig for noget forskelligt.
 - Spørg eleverne, om de kan give eksempler på konflikter mellem grupper i vores samfund i Danmark? Eller internationalt?
7. Slut af med at tegne et vandret sekstal mellem de to grupper (det vandrette sekstal skal illustrere, hvordan forskellige synspunkter og perspektiver kan føre til uoverensstemmelser).
 - Spørg eleverne, hvad henholdsvis den ene og den anden gruppe ser?
 - Hvad betyder det?
 - Hvem har ret?
 - Hvordan kan de løse det?

Supplerende øvelse: Konfliktsens bål⁴⁹

(illustrationen kan hentes fra www.redbarnet.dk/skole under 'Børns rettigheder')

Indled med at fortælle, at en konflikt kan være som et bål med fem stadier:

1. stadie: Først skal man have materialer til at lave et bål – fx træ og andre materialer, der kan brænde – det er endnu ikke et bål. Materialer i forhold til en konflikt kan fx være jalousi, mistillid, mistro eller en dømmende holdning over for andre.

- Spørg eleverne, om de kan finde på andre eksempler?

2. stadie: Bålet bliver tændt. Tændstikken kan fx være en sårende bemærkning eller beskyldning fra nogen.

- Spørg eleverne, om de kan finde på andre eksempler?

3. stadie: Bålet brænder. På dette tidspunkt kan bålet let komme ud af kontrol; det kan blive stort og ekstremt varmt og være med til at antænde andre bål. På samme måde kan der være omstændigheder ved en konflikt, der kan få konflikten til at blusse op eller komme ud af kontrol.

- Spørg eleverne, om de kan komme i tanke om ting, der kan få en konflikt til at blusse op eller komme ud af kontrol?

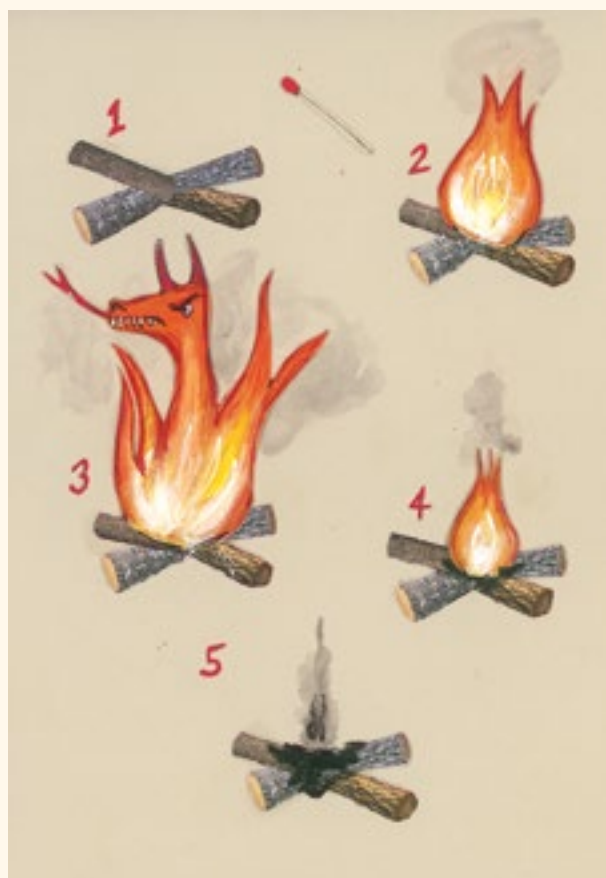
4. stadie: Bålet er ved at brænde ud. Hvis ikke man putter mere brænde på bålet, så brænder det ud. Selvom bålet virker ufarligt, er der dog stadig risiko for, at bålet kan blusse op, hvis nogen fx lægger mere brænde på eller hælder benzin på. På samme måde kan en konflikt se ud til at blive løst, men der skal måske bare en lille ting til, for at konflikten igen blusser op.

- Spørg eleverne, om de kan give eksempler på, hvad der kan få en konflikt til at blusse op på ny?

5. stadie: Bålet er slukket. Nu er det ufarligt, og der er en chance for, at nye ting kan gro og vokse der, hvor der engang var et bål. På samme måde er der efter en konflikt mulighed for, at man kan finde frem til nye løsninger eller andre handlinger, så man undgår, at der igen opstår et bål.

- Spørg eleverne, om de kan give eksempler på, hvad der kan opstå efter en konflikt?

Snak med eleverne om, hvad der kan være med til at nedtrappe en konflikt. Hvad kunne være vand på bålet?

TEMAØVELSE 2

30 minutter

'AT HÅNDTERE KONFLIKTER'⁵⁰

Formål: at eleverne ved, at der er forskellige måder at reagere på i en konflikt, og at eleverne kan genkende disse reaktionsmåder hos sig selv og andre. At styrke elevernes indsigt i mulige fordele og ulemper ved forskellige reaktioner. Styrke elevernes problemløsningsevner.

Denne øvelse bygger på principper fra den japanske kampkunst aikido.

**OM
AIKIDO**

Aikido blev skabt af en mand, som elskede de japanske samuraiers kampteknikker, men som samtidig indså, at fred er nødvendig, hvis man skal leve et godt liv. Fred kommer ikke af sig selv – den skal skabes sammen med andre, men det begynder med dig selv. Aikido er en træning i at turde møde både sig selv og andre hensigtsmæssigt – også i potentielle konfliktsituationer.⁵¹

I øvelsen får eleverne mulighed for at udforske fire forskellige reaktionsmåder i en potentiel konfliktsituation. Øvelsen lægger op til, at der ikke kun er én rigtig måde at håndtere en konfliktsituation på, men at der derimod er forskellige reaktionsmåder, man bevidst kan vælge, afhængigt af situationen.

De fire reaktionsmåder, der indgår i øvelsen, er:

- AT GÅ MED
- AT UNDGÅ
- AT KONFRONTERE
- AT MØDE

I øvelsen får eleverne gennem dialog mulighed for at udforske fordele og ulemper ved de forskellige reaktionsmåder.

⁵⁰) Inspireret af Saltzman, A. (2014).

⁵¹) Olav Erlendsson: www.aikilearning.com

Beskrivelse:

1. Eleverne sidder i en cirkel.
2. To fagpersoner (eller en fagperson og en elev) står over for hinanden inde i cirklen og demonstrerer de fire reaktionsmåder.
3. Den ene fagperson går med fremstrakte arme og et vredt udtryk mod den anden og siger, "jeg har ret".
4. Den anden fagperson/elev reagerer med følgende reaktioner:

AT GÅ MED: Når vedkommende kommer mod dig, så stræk dine arme frem, og lad den anden skubbe dig, så du går baglæns – du kan evt. samtidig sige, "ja, selvfølgelig har du ret".

AT UNDGÅ: Når vedkommende kommer mod dig, så træng til side, og lad, som om du fokuserer på noget andet.

AT KONFRONTERE: Når vedkommende kommer mod dig, så stræk dine arme frem, og pres dine hænder mod den andens, og svar, "nej, jeg har ret". Bliv stående lidt, og pres hænderne mod hinanden, mens I begge på skift siger, "nej, jeg har ret".

AT MØDE: Når vedkommende kommer mod dig, så tag med din højre hånd roligt fat i den andens højre hånd, og sæt samtidig venstre hånd på den andens ryg, mens du venligt og bestemt drejer vedkommende i en anden retning.

Øvelse to og to:

- Fortæl eleverne, at de nu skal afprøve de forskellige reaktioner.
- Bed eleverne om at stille sig på to rækker (række A og B) over for hinanden med ca. to meters afstand, sørg for, at alle elever har en partner i rækken over for dem.
- Instruér dem i en af de fire reaktionsmåder, én ad gangen.

AT GÅ MED:

Instruér eleverne (række A) i, at de med et vredt og bestemt udtryk skal gå frem mod deres makker (række B) med armene strakt ud foran sig, mens de siger, "jeg har ret".

Instruér eleverne (række B) i at strække deres arme frem, så de lader A'erne skubbe dem, mens de går baglæns. Eleverne kan evt. samtidig sige, "ja, selvfølgelig har du ret".

AT KONFRONTERE:

Instruér eleverne (række A) i, at de med et vredt og bestemt udtryk skal gå lige frem mod deres makker (række B) med armene strakt ud foran sig, mens de siger, "jeg har ret".

Instruér eleverne (række B) i vredt at møde den anden elevs fremstrakte arme og presse imod, mens de svarer, "nej ... jeg har ret".

AT UNDGÅ:

Instruér eleverne (række A) i, at de med et vredt og bestemt udtryk skal gå lige frem mod deres makker (række B) med armene strakt ud foran sig, mens de siger, "jeg har ret".

Instruér eleverne (række B) i at træde et skridt til siden og begynde at tale om noget andet, kigge op og fløjte eller på anden måde flytte fokus.

AT MØDE:

Instruér eleverne (række A) i, at de med et vredt og bestemt udtryk skal gå lige frem mod deres makker (række B) med armene strakt ud foran sig, mens de siger, "jeg har ret".

Instruér eleverne (række B) i roligt med deres højre hånd at tage fat i den anden elevs højre hånd, mens de samtidig sætter deres højre hånd på elevens ryg og venligt, men bestemt drejer eleven i en anden retning. Begge parter kan nu byde ind, og der kan måske opstå en slags dans.

Forslag til dialog – kan laves to og to, i grupper eller i plenum:

- Hvordan virkede de forskellige måder at blive mødt på for gruppe A?
- Hvordan virkede de forskellige måder at reagere på for gruppe B?
- Hvad betyder kropssproget (fx hvilken betydning havde det, at A så bestemt og vred ud)?
- Kan I genkende nogle af de fire måder at reagere på?
- Kan I nævne situationer, hvor det kan være klogt at reagere ved at gå med/at undgå/at konfrontere/at møde?

Du kan se 'At håndtere konflikter' demonstreret på www.redbarnet.dk/skole under 'Børns rettigheder'. I filmen får du også tips til, hvordan du kan facilitere legen.

TIP:

Hvis I har tid, kan I vælge at bytte om på A og B's roller, så alle elever får prøvet de fire reaktionsmåder. I kan også vælge at inddrage dialog efter hver enkelt reaktionsmåde.

Afslut temævelsen med at læse historien 'At praktisere venlighed' højt for eleverne. Tal efterfølgende med eleverne om historien.

HISTORIE: AT PRAKTISERE VENLIGHED⁵²

Det var en rolig og varm forårseftermiddag. Toget kørte bumblende afsted gennem forstæderne til Tokyo i Japan. Vores togvogn var forholdsvis tom, der var nogle mødre med deres små børn i klapvogne og nogle unge, der skulle ind til byen og shoppe.

Toget stoppede ved en station. Dørene åbnede sig, og pludselig blev roen afbrudt af en mand, der kom ind i togvognen, samtidig med han voldsomt og aggressivt råbte op. Det var svært at forstå, hvad manden sagde, men han lød meget ophidset. Manden var høj, muskuløs, beskidt og beruset.

Manden råbte højt og slog ud efter en kvinde, der stod med sit lille barn i en klapvogn. Kvinden faldt ned på sædet bag sig og landede oven på et ældre ægtepar. Hendes lille barn så til med et skræmt udtryk.

Toget kørte bumblende videre, alle passagerer stod nu helt stille, frosne af angst.

Jeg rejste mig op, jeg var 22 år og i ret god form. Jeg følte, at jeg måtte gøre noget. De sidste par år havde jeg trænet aikido regelmæssigt – og jeg var ret god til det, hvis jeg selv skulle sige det. Det eneste problem var, at mine kampevner aldrig var blevet afprøvet i rigtig kamp. Under træning fik vi ikke lov at kæmpe. Min træner sagde altid:

"Aikido er en kunst, der handler om forsoning. De, der ønsker at kæmpe, har misforstået hensigten med aikido".

"Hvis du prøver at dominere folk, har du allerede tabt".

"I aikido træner vi i at løse konflikter, ikke starte dem".

Jeg kunne høre min træners ord i mit hoved, men i mit hjerte havde jeg et brændende ønske om at hjælpe de uskyldige ved at angribe den skyldige. Jeg følte mig modig og handlekraftig. Så er det nu – folk er i fare, og jeg bliver nødt til at gøre noget hurtigt, så der ikke er flere, der kommer til skade – sagde jeg til mig selv og rejste mig op.

Da manden så, at jeg rejste mig op, sagde han, *"Aha, en turist! Du har vist brug for at lære de japanske manerer bedre at kende"*. Jeg kiggede på manden med foragt og afsky – jeg planlagde, hvordan jeg ville smadre ham. Men han skulle først slå, så jeg havde en grund til at slå ham. *"Ok – så kan du lære det,"* sagde manden og kom truende hen imod mig.

Pludselig var der en stemme, der råbte *"hey!"*. Det var mærkeligt. Jeg husker tydeligt den underligt glade, varme og imødekommende stemme, som en ven, der genså en kær gammel ven efter mange år. *"Hey!"* lød det igen i samme lette tonefald. Den fulde mand og jeg kiggede til vores side, og der stod en lille, spinkel japansk mand i kimono. Han må have været over 70 år gammel. Han kiggede op på den fulde mand med et levende og imødekommende udtryk, som om han havde den bedste nyhed at fortælle. *"Kom her ... kom her og snak,"* sagde den gamle mand i en let tone og signalerede til den fulde mand, at han skulle komme over og sidde ved siden af ham. Den store fulde mand stillede sig truende hen foran den gamle mand og råbte, *"Hvorfor fanden skal jeg dog tale med dig?"*

Jeg stod nu bag den fulde mand og iagttog ham nøje. Hvis han så meget som løftede sin arm, ville jeg angribe ham. Den gamle mand fortsatte med at tale venligt med den fulde mand. *"Hvad har du drukket?"* spurgte han nysgerrigt. *"Jeg har drukket sake, men det rager ikke dig,"* svarede den fulde mand vredt tilbage. *"Ah, fantastisk, absolut fantastisk – ser du, jeg elsker også sake. Hver aften sidder min kone og jeg og drikker varm sake på vores lille bænk i baghaven, mens vi holder øje med et bestemt kakitræ i vores have – selv når det regner. Min tipoldefar plantede det træ, og det betyder meget for os. Derfor holder vi altid øje med, hvordan det har det. Kakitræet har klaret det bedre, end vi troede – på trods af sidste års isvinter og den dårlige kvalitet af jord, som det står i."*

Den fulde mand gjorde sit bedste for at følge den ældre mands fortælling. Hans ansigtsudtryk blev mildere. *"Ja, jeg kan også lide kakitræer"*. Hans stemme var blevet roligere og mere tøvende. *"Ja ...,"* sagde den gamle mand smilende, *"og jeg er sikker på, at du har en fantastisk kone"*. *"Nej,"* sagde den fulde mand trist, *"min kone døde"*. Den fulde mand begyndte at græde. *"Jeg har ingen kone, jeg har ikke noget hjem, og jeg har ikke et job ... jeg skammer mig sådan"*. Tårerne trillede ned ad hans kinder, og hele hans krop rystede. Jeg hørte den gamle mand med stemmen fuld af sympati sige, *"Ja, det er en svær situation, du står i. Sæt dig her, og fortæl mere"*.

Jeg iagttog det hele på afstand med undren og beundring. Jeg skammede mig. Toget stoppede. Det var den station, hvor jeg skulle af. Den fulde mand sad nu roligt i sit togsæde.

Den gamle mand stod af toget sammen med mig. Han smilte til mig og sagde, *"Bedre held næste gang"*. Jeg havde lært en lektie: Det, jeg ville gøre ved hjælp af muskler og kampteknik, havde den gamle mand gjort ved hjælp af venlighed.

Jeg havde set aikido afprøvet i rigtig kamp, og de vigtigste ingredienser havde været imødekommendehed, indlevelse og venlighed. Jeg indså, at venlighed også er en styrke.

ENERGIZER

10 - 15 minutter

'KUGLEPEN I KOP'

Formål: at styrke samarbejde, koncentration, tillid og tilpasning mellem deltagerne.

Materialer:

- Kuglepenne med snore bundet fast (antal snore = antal gruppedeltagere)
- Papkrus eller flaske (et/en til hver gruppe)

OBS.! Sværhedsgraden kan varieres, afhængigt af hvor lange snorene er (distancen), eller om I bruger en kop eller en flaske.

Beskrivelse:

1. Forbered en kuglepen med snore bundet fast (antal snore = antal gruppedeltagere).
2. Fortæl eleverne, at I nu skal lave en øvelse, der handler om samarbejde. Et godt samarbejde kan ofte forebygge, at konflikter opstår. Opgaven går ud på i samarbejde at få kuglepennen i koppen/flasken.
3. Del eleverne i grupper med ca. otte elever i hver.
4. Hver gruppe får en kop/flaske + en kuglepen med snore bundet i.
5. Gruppen sætter deres kop/flaske på gulvet og stiller sig i en cirkel rundt om koppen (fagpersonen vurderer den rette afstand – så opgaven hverken bliver for let eller for svær).
6. Hver elev holder i en af de snore, der er bundet fast til kuglepennen.
7. Eleverne skal i grupperne samarbejde om at få kuglepennen ned i koppen/flasken ved at justere deres snore i forhold til hinanden.

Variation: Hvis I vil gøre øvelsen mere udfordrende, så bed eleverne om at lukke øjnene. En person i gruppen har åbne øjne og skal nu dirigere de andre, så kuglepennen havner i koppen/flasken.

AFSLUTTENDE EVALUERINGSLEG

10 - 15 minutter

'KASTE MED BOLD'

Formål: at evaluere forløbet på en sjov måde og give eleverne mulighed for at blive hørt og høre hinanden.

Materialer: En bold eller andre sjove/fjollede kasteredskaber, fx en slasket plastikhøne eller et tøjdyr, der kan bruges til at løfte stemningen.

Beskrivelse:

1. Alle står i en cirkel.
2. Fortæl, at den, der har bolden, må tale og har de andres fulde opmærksomhed.
3. Fagpersonen stiller 1-3 spørgsmål, der relateres til modulets læringsmål og indhold, fx:
 - Hvad ved du nu, som du ikke vidste før?
 - Nævn en type konflikt (jf. temævelse 1).
 - Hvad kan få en konflikt til at blusse op (jf. konfliktens bål)?
 - Hvordan kan man reagere i en konfliktsituation?
 - Hvad vil du særligt huske fra i dag?
 - ...
4. De, der har lyst til at svare, markerer og får bolden.
5. Sørg så vidt muligt for, at kasteredskabet kommer rundt til alle elever, så alle får mulighed for at udtrykke sig og blive hørt.